

ÉRZÉKI UTAZÁS BIKALRA

Ágens Társulat: Buja középkori est ínyenceknek / Puchner Élménybirtok, Bikal

2013.11.18.

Egy kurtizán emlékirataiba való bepillantást, ehhez kapcsolódóan pedig szerelmi képzést ígér az este. Menetközben jövünk rá, hogy Ágens kacéran nem mondott igazat, de ezt talán senki sem bánja. JÁSZAY TAMÁS ÍRÁSA.

Messzebből kell kezdeni, még mielőtt a bikali [Élménybirtok](#) on begyűjtött egész napos tapasztalataink után kissé megfáradtan az Apródképző Színháztermének közepesen kényelmes padjain helyet foglalnánk, az előtérben átnyújtott pohár pezsgővel a kézben. Azt, hogy hogyan is került ide és mit csinál itt pontosan a hazai független színházi szcéna egyik legkülönlegesebb alakja, **Ágens,** a Revizor már több cikkben feltérképezte (például [itt](#) és [itt](#) – a szerk.) és a sorozatot folytatjuk ezután is.

Jelenetek az előadásból

Még hozzá elsősorban azért, mert meggyőződésünk szerint egyedülálló modellváltásról van szó. „[E]gy független színház helyet kapott egy magánvállalkozásban” – mondja a

változásról Ágens ([itt](#) – a szerk.), de persze ennél jóval összetettebb történésről van szó. Hadd legyenek most személyes: a városi értelmiségi arisztokratikus szkepszisével mentem először Bikalra vagy másfél éve, Ágens hosszas unszolására, és bár a középkori megreneszánsz világot az én ízlésemhez kissé műanyag ízűen megjelenítő birtokkal voltak – és maradtak is – fenntartásaim, végül kénytelen voltam fejet hajtani a dolog előtt, merthogy a nem kevés pénzből megálmodott modell igenis működik. Gondolok itt elsősorban a korhű (vagy annak látszó), folyamatosan bővülő épületegyüttesre, a különböző, félig-meddig interaktív bemutatókra, amik persze a középkornak nem a kellemetlen, inkább egy lehetséges („akár így is történhetett volna”) oldalát mutatják meg a borsos belépőárat leszurkoló családoknak és pároknak. Végül garantáltan mindenki jól jár, aki hajlandó belemenni a játékba: kockázatok és mellékhatások nélkül tanulunk és szórakozunk. A kijárat fölött lógó felirat („Vigyázz, XXI. század”) a nap végére értelmet nyer.

Apropó, játék: a legizgalmasabb benyomások akkor értek Bikalon, amikor a középkorias Disneylandbe érkező gyanútlan civil látogatók és a(z akkor még „nevét vesztett”) Ágens közvetlen interakcióit figyelhettem. A Zina, valamikori velencei kurtizán bőrébe bújva tartott gyorstalpaló

Kurtizánképző

egy korai stádiumát láttam, amikor az írásos forrásokból kihüvelyezett, főleg a kuriózumokra koncentráló tananyag és az előadó-tanár Ágens-Zina felkavaró, provokatív személyisége közötti egyensúly még nem született meg tökéletesen. Rá egy évre láthattam az „elméleti” képzés „gyakorlati” folytatását, a szigorúan 16 éven felüli ínyenceknek címzett

Középkori buja est

et.

Pálinkás Péter és Ágens

Ami egyfelől tökéletes lenyomata Ágens köztes helyzetének a kizárólag üzleti megfontolások alapján működtetett élménybirtok belső struktúrájában, másfelől ékes bizonyíték

arra, mennyi mindent lehet kihozni az eleinte kényszerű váltásból. Ágens ugyanis szívós munkával elérte azt, hogy a hasznot hozó nézők alkalomadtán olyan haszontalan szórakozásoknak is aktív részesei legyenek, mint amilyen az ő, az eredeti ars poeticájától nem is annyira távol eső művészete. Mielőtt buszok indulnak Bikalra, hogy pár évnyi kihagyás után újra Ágens-előadásokat nézzenek, muszáj figyelmeztetni a rajongókat: a hasonlóság a korábbi, e hasábokon is rendszeresen szemlézett művekkel első ránézésre nem feltétlenül szembeötlő. A témák, az érdeklődés, a választott kifejezési eszközök hasonlóak, a fő eltérés az alkotó társak személyében keresendő. Elgondolkodtató mimikri játék tanúi és részesei leszünk a szűk egyórás estén, amivel kapcsolatban a legerősebb emlék az elhangzott és megmutatott elemek pontos adagolása, illetve az egész eseményen áthúzódó „kettős kódolás”. Ez utóbbi Ágens bikali létezésének alighanem a kulcsa: valódi kihívást jelent olyan műsorok tető alá hozása, melyekben az előadó „éjszakai” énjéről mit sem sejtő, érthető módon elsősorban és kizárólag kikapcsolódni-szórakozni érkező nézők igényei épp úgy szem előtt tartatnak, mint az, hogy Ágens komfortosan érezze magát. Mielőtt valaki ezt félreérintené: abban a fajta nagyon intim, minden esetben személyes művészi gondolkodásban, amit Ágens bő évtizede közel azonos színvonalon művel, a saját és a közvetlen környezet „jóléte” alapfeltétel. (Hogy Bikalon ez utóbbin még hangolni kell, arról ld. Králl Csaba kritikáját

[itt](#)

az új bemutatóról, a

Barokk kúr

ről – a szerk.) A Középkori buja est különösen erős a kettős keret szempontjából, hiszen a nézőtéren tán senki se sejtí, hogy az előadás részeként elhangzó szövegek java része Ágens *Kúrós versek*

című, hangütésében és világában középkorinak éppenséggel nem nevezhető verseskötetéből származik.

[A teljes cikk itt olvasható!](#)